

Rotbeestjes – Lekker, lente! Maar wacht even voor je met blote benen het bos in holt. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) waarschuwde deze week voor vroege teken. En die pieteputerige diertjes kunnen gigantische gevolgen hebben. 'Mijn eindexamen is uitgesteld en rennen heb ik heel lang niet meer gedaan.'

Door Bouwien Jansen

De huisarts, de fysiotherapeut, de neuroloog, de uroloog, de reumatoloog, de kinderarts en een heel team radiologen. Tycho (17) uit Amsterdam heeft ze het afgelopen half jaar allemaal gezien. 'Op het laatst werd ik er gek van', vertelt hij. Afgelopen zomer werd Tycho gebeten door een teek. Maar omdat er geen rode kring verscheen, ging bij niemand een alarmbel rinkelen. Begin september kreeg hij rugpijn. Daarna werd hij vreselijk moe. Terwijl hij daarvoor nog naar Frankrijk was gefietst en altijd voetbalde in de buurt. Spierpijn, dacht de huisarts eerst. Maar het ging niet over. 'Op een gegeven moment zat er bloed in mijn plas', zegt Tycho. 'Toen dachten ze dat ik misschien

Lamgeslagen door Lyme

een nierziekte had. Of nierstenen.

Even later zat ik alweer bij een neuroloog. Want wie weet zat er een zenuw klem.' Maar vijf röntgenfoto's, een MRI-scan, een

echo en heel veel bloedtests later was er nóg niks ontdekt. Ondertussen kon Tycho bijna niet meer naar school. 'Ik heb besloten mijn eindexamen gymnasium in twee jaar te doen', vertelt hij. 'Ik kon me

niet tegelijkertijd bezighouden met mijn rug en met leren.'

Tussen je oren

Omdat er lichamelijk niets mfs leek te zijn,

zeiden sommige dokters dat hij het zich misschien allemaal inbeelde. 'Na een tijdje begon ik daar bijna in te geloven', vertelt Tycho. 'Misschien was er inderdaad psychisch iets met me mis.' Grote onzin, vond zijn oma Dorrit Jansen. 'Ze is huisarts geweest', legt Tycho uit. 'En zij dacht dat het wel eens de ziekte van Lyme kon zijn. Dat kun je krijgen door een tekenbeet.' Er werden twee Lyme-tests gedaan. 'Maar daar kwam uit dat ik het niet had', zegt Tycho. Ondertussen oordeelde de reumatoloog dat hij dan wel jeugdreuma moest hebben. Met een zware pillenkuur ging hij naar huis. 'Die avond heeft mijn oma meteen bloed opgestuurd naar een Lyme-kliniek in Duitsland', zegt Tycho. 'Daar hebben ze een gevoeliger soort test.' Vorige week kwam de uitslag: Lyme. Tycho is gevloerd door een teek. De komende tijd moet hij zware antibiotica slikken. 'En dit voor mijn darmen', zegt hij, terwijl hij met een bijsluiter wappert. 'En deze vitaminen.' Vervelend? 'Ach...' Tycho haalt zijn schouders op en grijnst. 'Het kan me niet schelen. Ik heb eindelijk weer een vooruitzicht!'

BORRELIABACTERIE

De ziekte van Lyme wordt veroorzaakt door de borreliabacterie. Een op de vijf teken draagt dit rotzakje inmiddels bij zich. Sommige mensen krijgen een rode kring om de beet. Dat is een duidelijk signaal van besmetting. Krijg je geen kring, dan kan de bacterie maar heel moeilijk ontdekt worden. Om het nog extra ingewikkeld te maken, geeft de ziekte van Lyme ook nog eens heel vage klachten die net zo goed bij andere aandoeningen kunnen horen. Pijn bijvoorbeeld, en vermoeidheid. Of ontstoken gewrichten. 'De laatste tijd is Lyme een soort modeziekte geworden', vertelt Tycho's oma. 'Iedereen die rare verschijnselen heeft, denkt: misschien heb ik wel Lyme! Ik geloof dat veel artsen het daardoor minder serieus nemen. Dat is erg jammer.'

PAS OP, KIJK UIT!

Volgens het RIVM zijn door het vroege voorjaar nu al veel teken actief. Vooral in het zuiden van het land zitten er een heleboel. Het is daarom slim om je goed aan te kleden als je het bos in gaat. Trek lange mouwen en een lange broek aan. Prop je sokken in je broekspijpen. En controleer aan het eind van de dag je lichaam op teken. Ze verstoppen zich in holletjes, dus check je oksels, knieholten, ondergoedranden. Voel goed achter je oren. Als je er eentje vindt, kun je hem voorzichtig verwijderen met een tekenverwijderaar (te koop bij drogist en apotheek) of een puntige pincet. Wees er snel bij. Als de teek er binnen 24 uur uit is, is de kans op besmetting nog vrij klein.